

Il-Belt Victoria

Rivista mahruġa mill-Parroċċa ta' San ġorġ • Ghawdex

Jannar - Frar 2004

Nru. 136

**Messaġġ minn
Monsinjur Gużeppi Farrugia**
Arċipriet tal-Bažilika
ta' San ġorġ

Sena Ġdida

Il-bidu ta' sena kalendarja fl-1 ta' Jannar huwa ġrajja li nghixuha bhala mument partikolari tas-sena pastorali li ghall-Parroċċa tibda ma tmiem is-sajf. Għalina l-Kattoliki, l-ewwel ta' Jannar m'għandux tifſira aktar speċċiali minn dik li tagħtiha s-sena liturgika (li tibda fl-ewwel Hadd ta' l-Avvent, ġeneralemlni lejn il-bidu ta' Dicembru). Dan ifisser li l-Isbija u l-ippjanar pastorali aktar isir bi thejjija għas-sen pastorali hu aktar marbut ma' tmiem is-sajf milli ma' l-ewwel xahar tas-sena cívili. Għalhekk, il-bidu tas-sena 2004, huwa biss għalina okkazjoni oħra ta'

tiġid li ahna nagħlu hilitna biex nħixuh u nidħlu għalihi taħt il-harsien ta' Marija, l-omm naturali ta' Gesù u l-omm spiritwali tagħna.

Madankollu u man jaċċixx li Jannar ma jidbix mieghu certi obbligi pastorali u amministrattivi fil-Parroċċa tagħna. Dawn l-obbligi jinkludi dan li ġej.

Tiġid tal-Pjan Pastorali Parrokkjali

Malli ghaddha l-Milied, il-Kunsill Pastorali u l-Presbyterium tal-Komunità Parrokkjali, kull wieħed fil-qasam tiegħu imma anki

f-kollaborazzjoni ma' xulxin, tfajna l-attenzjoni tagħna fuq il-prioritajiet pastorali li fuqhom b'mod partikolari irridu nitfihu l-attenzjoni tagħna din is-sena.

Dan qed nagħmlu fid-dawl tal-Pjan Pastorali Djoċesan u fid-dawl tax-xewqat ta' Monsinjur Isqof kif ifiċċiżiha fil-Kunsill tal-Kappillani. Fost il-prioritajiet li għandna fix-xhur li ġejjin qed naraw it-tiġid taċ-ċebazzjoni tal-Jum tal-Hadd fil-knisja parrokkjali u l-pastorali marbuta miegħu, kif ukoll l-'outreach" lejn il-familji li tiehu l-forma ta' zjajjar fil-familja. Dawn il-prioritajiet nistgħu nagħtuhom l-importanzja li haqqhom skond kemm jirnexxieha nikkollaboraw flimkien ahna s-sacerdoti u l-lajċi impenjati fil-pastorali tar-Rabat.

Rendikonti u Tishih tal-Finanzi tal-Parroċċa

F-Jannar jew Frar soltu nagħtu r-rendikont finanzjarju tal-Parroċċa. Dan fil-fatt għamiltu jiena

ikompli /page 3

RANDAN 2004 EŽERČIZZI SPIRITWALI

○ Ghall-Koppji Miżżewġa

Mit-Tnejn 1 ta' Marzu sal-Ġimgħa 5 ta' Marzu
Fis-7.00pm

Predikatur: Patri Elia Vella OFM Conv

○ Għaż-Żgħażagħ

Mit-Tnejn 8 ta' Marzu sal-Ġimgħa 12 ta' Marzu
Fis-7.15pm

Predikatur: Dun Frans Abdilla, Arċipriet Qormi S. ġorġ

○ Ghall-Anzjani

Mit-Tnejn 15 ta' Marzu sal-Ġimgħa 19 ta' Marzu
Fil-5.15pm

Predikatur: Mons Carmelo Mercieca, Arċipriet

○ Għal Kulhadd

Mit-Tnejn 22 ta' Marzu sal-Ġimgħa 26 ta' Marzu
Fis-7.00pm

Predikatur: Patri Klement Azzopardi OCD

○ Għat-Tfal

Mit-Tnejn 29 ta' Marzu sal-Hamis 1 t'April
Fl-4.30pm

Predikatur: Dun Gużepp Gauci

IL-BELT VICTORIA

*Ufficċju Editorjali: Čentru Parrokkjali San Ĝorg
Triq il-Karită, Victoria, Ghawdex.*

Tel: 21 55 63 77 · Fax: 21 55 69 81

email: Info@stgeorge.org.mt

email: info@stgeorge.org.mt • radio:

web: www.stgeorge.org.mt • radio: 104MHz FM

II-Kritika

MEMBRI ĜODDA FIL-KOMUNITÀ PARROKKJALI

- 06.12.03: REBEKAH, bint Carmel Azzopardi u Anna nee Bugeja
08.12.03: ANTON, iben Emanuel Cremona u Louise nee Debona
18.12.03: ELENA, bint George Zammit u Lucienne nee Formosa
17.01.04: SARAH, bint Anthony Galea u M'Assunta nee Vassallo
17.01.04: NINA, bint Kristian Dimech u Jennifer nee Attard
24.01.04: MONIQUE, BOSHPHINE, bint Victor Camilleri u Miriam nee Attard

INGHAQDU FIS-SAGRAMENT TAŻ-ŻWIEĞ

- 30.01.04: Mario Borg u Michelle Portelli

MABBU JINGHAODU MA' KBISTU BXUXTAT

- 10.12.03: Felicissima Azzopardi
  - 25.12.03: Evangelista Bartolo
  - 30.12.03: Görg Gatt
  - 04.01.04: Cettina Grech
  - 06.01.04: Gužeppe Grech
  - 13.01.04: Francis Scicluna
  - 13.01.04: M'Angelo Camilleri
  - 16.01.04: Fortunata Mizzi
  - 28.01.04: George Cauchi

LOURDES 2004

Pellegrinaġġ
organizzat
mill-Parroċċa

*Tluq: Il-Ġimgha,
23 ta' Lulju 2004*
*Lura: Il-Hamis,
29 ta' Lulju 2004*

Hameet Iijem Shah

Dawk interessati jistgħu
jkellmu lil Mons Salv Borg
jew I-Ufficċju Parrokkiali

F'kull għaqda jew soċjetà issib dawk li jħobbu joqgħid gallarja u mohħhom biss biex jikkritikaw. Kieku l-kritika tkun wahda kostruttiva tifhimha; però hafna minn din il-kritika tkun mmirata lejn dawk li jkunu qed jaħbiru biex xi proġetti partikolari jixximxi. Dan nistgħu ngħidu għal xi whud li Isienhom juużah biss biex jikkritikaw b'mod li jiflik lu jew joskuraw dawk il-persuni li jkunu qed jaħgħim lu sagħrifċċu personali, senza interessi, biex iġibu 'l-quddiem u jħibni f'dak li jkun qed jitwettaq.

Kemm inkunu iktar għaqlin jekk minnflokk nikkritaw ninghaqu ma' dawk li jkunu qed jagħtu daqqha t'id. Kemm ikun ahjar jekk flok nikkritikaw noffru l-ghajnejn li nistgħu. Kemm ikun ahjar jekk flok nikkritikaw, xi kultant anke biex inwiegħġu, naraw verament il-kritika tagħna tkunx gusta jew le. Jiddispiċċak hafna u hafna meta kultant tisma' ġeru diskors mixhut bl-addoċċu fuq dak jew l-ieħor, fuq dik fuq fuq l-oħra, meta dawn ikunu qed jagħmlu l-almu tagħhom biex jgħinu u jidu. Jiddispiċċa li kultant inhallu Isienha jikkmandna u bi kliemna, flok kelma ta' kuraġġ u nkorragiġġment, noskuraw u nifxku lil min ikun qed jooffri s-servizzi tiegħu.

Randan 2004

Fit tal-ġranet ohra u nibdew ir-Randan Imqaddes. Il-Parroċċa tagħna, kif tistgħu taraw mill-programm ta' l-Eżerċizzi Mqaddas, qed toffri korsijiet matu kull ġimgħa ta' dan iz-żmien għal diversi kategorji h'inijiet aċċessibbli għalihom. Barra minn hekk il-parroċċa tagħna hasbet ukoll biex toffriehha korsijiet ta' eżerċizzi spiritwali mill-ahjar predikaturi l-Għawdex u f'Malta.

Jonqos issa s-sehem attiv tagħna. Jonqos li ahna n-hossuna parti vera minn din il-komunita' parrokkjali u nattendi bi ħġarwa. Il-parroċċa tagħna qatt ma-naqset li toffri l-aqwa servizzi pastorali u spiritalwi fil-belt tagħna u għalhekk u dmir tagħna ikoll li napprezzaw dik il-hidma ntensa li ssir biex dawn is-servizzi jkkompli għaddejji, imma wkoll jiżziedu, billi nattendu, skond il-kategorija tagħna, għal xi kors minn dawn i-Farrizzi.

Però hemm bżonn li l-attendenza tagħna ma tkunx bi drawwa, ghax hekk soltu nagħmlu. Matul dan ir-Randan li ġej irridu nagħmlu hilitna blex-niġġeddu spiritwalment halli bil-ghajnejna. Alli jkun jaist-hu qollina veramente niċċelebrar bil-farr-I-Għid il-Kbir.

Messaġġ ta' l-Arcipriet

personalment fil-“weekend” ta’ l-24 u 25 ta’ Jannar, waqt il-quddies kollu tas-Sibt fl-ghaxja u l-Hadd (bl-eċċejżjoni ta’ l-ahhar wahda minhabba qtugħi fis-servizz ta’ l-elektiku u breakdown tal-generatori tagħna). Tajnej rendikont tal-festi centinarji li saru f’April u Lulju, tal-proġetti taċ-Ċentru Parrokkjali, tal-Kappella tas-Santissimu, tad-dhul u l-infiq kurrenti tal-Parroċċa u tal-hruġ l-ghotjet ta’ solidarjata’ umana u Nisrajni.

Mad-daqqa t’għajnej, iċ-ċiefri li ssemmew mhumiex żgħar. Imma fil-fatt, meta wieħed jeskludi l-ġabriet speċjalji marbutin ma’ l-opri tal-binu u l-festa titulari, u jekk wieħed jikkonsidra s-servizz kbir u misfrux li l-Parroċċa qed tagħti kwazi 15-il sieħha kuljum, matul is-sena kollha, il-Parroċċa tagħha qed issibha iebsa biex tilhaq ma’ l-ispejjeż u għandha bżonn hafna il-ġenerożita’ ta’ dawk kollha li jhobbuha.

Kollaborazzjoni bejn l-Entijiet Ekkleżjali

Il-hidma pastorali fir-Rabat hija diffiċċi. Hawnhekk mhux il-post biex nihol f’wisq dettalji. Il-problema hi li donnu mkien m’hu l-post li nihol f’wisq dettalji ghax lanqas fejn suppost m’hu post ghax it-tweġġiba tkun: “Ahna qatt ma nahdu f’kondizzjonijiet ideali”, li għaliha jiena nwieġeb, “Allura nibqgu fejn ahna”!!!!!!

Per eżempju, wahda mill-problema li għandha l-Parroċċa tagħha hi li qiegħdin b’vigarju parrokkjali wieħed, haga li qatt ma kienet fil-Parroċċa ta’ San Gorġ. B’vigarju parrokkjali wieħed impenjuri, u impenjuri hafna kif inhu dan tagħha fl-amministrazzjoni Parroċċa, u aktar, bis-servizzi kbar li nagħtu fil-knisja parrokkjali f’termini ta’ quddies u qrar matul il-ġurnata kollha, u nżidu aktar, bit-taħbi li ma jaqta’ qatt fl-Ufficċċu Parrokkjali, Radju Komunitarju, Centru Parrokkjali, bini, eċċi ma tantx nistgħu nagħmhu wiqq “outreach”, jiġifieri hidma organizzata l’barra mill-hitan tal-knisja parrokkjali. Anki b’żewġ vigarju parrokkjali impenjati biss fil-hidma pastorali, nibqgħu skarsi. U intant is-Seminaru tad-Dioċċiċi jforni l-qassim qiegħi barranin u għall-is-kejjel u għad-deskijiet fl-Ufficċċi. Biex tagħqad, fir-Rabat, neħhi xi eċċejżzjonijiet bhalma huma l-leġjonarji u xi soċċi tal-Mużew u xi membri ta’ l-Azzjoni Kattolika, kullhadd jaqqed għal rasu.

Jiena ma nafx kif inhi s-sitwazzjoni pastorali f’parroċċi oħrajn imma nittama li hi ahjar minn din tagħha. Fejn jidhol ir-Rabat, għandna bżonn ta’ aktar kollaborazzjoni vera u organika mal-Parroċċa li hija ċ-ċentru u l-ġħajnej ta’ hidma pastorali aktar effettiva u bis-sens.

J’Alla din is-sena l-ġidda tkun ġiddu wkoll bhala żmien ta’ tiġid fil-hidma pastorali tagħha, speċjalment b’kollaborazzjoni ahjar ma’ operaturi pastorali li jhossuhom barranin għall-Parroċċa, bili dak li hu tajjeb insaħħuwa waqt li dak li hu żbalut nirmiedjaw għaliex. M’ħux bil-hidma u l-impenn biss, imma wkoll, u l-aktar, permezz tal-talb u l-hajja aktar fidila lejn il-hsieb ta’ l-Isqof u tal-Knisja.

L-Arcipriet

GORġA

(Il-qanpiena l-kbira tal-Bazilika ta’ San Gorġ, Victoria, Ghawdex)

Illi snin naħseb fuqek, qanpiena biex xi versi ninsiglek mill-qalb, ta’ kuljum x’him nisimgħe tghannili toħloq fija il-ġabru u t-talb!

L-isbaħ waqt li jaġalli f’widnejja leħnek hlejju li jdoqq b’armonija huwa dak li waqtiet kmieni kmieni, jinseġ damma ta’ serh ġewwa fija.

U min jaf kemm poeti fl-imghoddi thajru jinsġu kelmiet ta’ tħifir lilek biss, iżda qatt ma mexxlihom! imma jien dan għamilt bla tniKKir.

Min ibassar kemm nies ma’ kull nisġa tal-ġrajjiet illi tagħhom xtaqu?

Min se jghid li fis-sikta ta’ qalbhom għadhom b’għożza bil-wisq iħobbuk.

Int sabiha, qanpiena, fin-niket meta f’qalbna jitnissel id-dieq u tittanta tressina kull biki x’him nintelu f’dirghajn il-Hallieq.

Imma b’leħnek nitghaxxu kull sena meta Lulju jaśilna mkaħbrin lil-San Gorġ int tghannilu bil-qawwa waqt li jaġi l-palm ahna nxejru kburin.

Ibqa’ semmi’ dak leħnek tal-Ġenna ma’ kull rokna tal-għażira kull hin, għaxxaq dejjem kull wild “ta’ l-Istilla” u ma’ Gorġi fil-ferħ magħqudin!

Kan. Joe Mejla

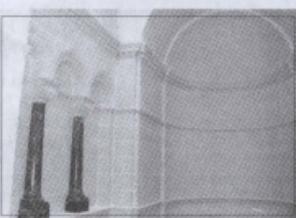

KAPPELLA BIZANTINA FIL-BAŽILIKÀ TA' SAN ĜORĠ

Din il-Kappella tikkostitwixxi l-qalba tal-progett kbir li dalwaqt jillesta u li ser ikun jiġbor fiċċi swali godda għaċ-Ċentru Parrokkjali, uffiċċċi ta' l-amministrazzjoni godda, residenza għas-saċċerdoti, centrū għaż-żgħażaq, sala ghall-konferenzi u ghall-kuncerti tal-mużika, kjostru arjuż u artistiku, swali u post fejn nerfghu l-affarijet , mużew u affarijet oħra.

Imma l-qalba tibqa' dejjem il-kappella l-ġidha:

- ❑ Hi mibnija skond l-istil liturġiku Bizantin li jifikkarn fil-pulmu orjentali tal-Knisja Universalis.
- ❑ Hi ddedikata lls-Santissimu Kurċifiss, li hu l-ogħla revelazzjoni tal-Hniena Divina u li l-preżenza sagħamentali tagħha fostna tikseb l-ogħla espressjoni tagħha fil-Ewkaristija Mqaddsa.
- ❑ Hi mahsuba bixx tospita b'mod dinjituż i-l-Tabernaklu Mqaddes u bixx tilqa' fiha lill-

insara li jkunu jixtiequ jqim lu l-Gesu Sagħmentat fis-skienet u l-għadra.

- ❑ Hi intenzjonata li tkun imkien edukattiv fil-kultura tal-Liturgija u fit-tematika aġiografa orientali li kienu dominanti fil-Parroċċa ta' Ghawdex sa mis-Seklu 6 meta nifrext mal-Mediterran kollu i-kif ta' San Ĝorġ, qaddis orientali tal-Knisja Bizantina.
- ❑ Hi magħżula biex tkun l-aqwa, u l-aktar hajja, fost it-tifikriet monumental li se jibaghu jfakkru fil-Għiblu il-Kbir ta' l-Inkarnazzjoni u fis-Sbatax il-Centinarju ta' "San Ĝorġ" li qed niċċelebrar bejn is-snini 2002 u 2004.

Il-Kappella Bizantina se tagħti dimensjoni oħra lill-Bažilika ta' San Ĝorġ-dimensjoni aktar liturġikament kompleta, aktar kulturalment Mediterran, aktar storikament evokattiva ta' l-imghoddha, aktar artstikament rikka u aktar pastoralment projettata ghall-futur.

Il-kappella l-ġidha se tkun monument haj ta' kult divin, iżda dan ikun jiddep minna. L-istruttura weħidha mhix biżżejjed. Il-preżenza ta' Alla fiha, lanqas. Ikun meħtieg li nagħmlu użu minnha permezz tat-talb, il-kontemplazzjoni u l-adorazzjoni ta' tifħir lill-Alla. Minn dawn l-ghemejjel qaddisa jiggwadjanjaw ukoll il-benefatturi tagħha u taċ-Ċentru Parrokkjali.

Għalhekk jekk ghadek ma tajtx seħmek biex dan il-proġetti isir realta' fl-iqsar żmien possibbi, kun aqli w-offri l-ghajnejha li tista'. Kull offerta, kemm b'seff kif ukoll b'donazzjoni hija apprezzata hafna.

Ricetta għal sena ġidha

- ✓ Għandek bżonn taċċetta lilek innifsek kif int.
- ✓ Trid telimina li tibqa' taħseb għal rasek biss.
- ✓ Trid tneħħi u tiskarta l-hisbibiet hžiena li jimbū fik.
- ✓ Trid tqäċċat kull preġudizzju u preokkupazzjonijiet zejda li għandek.
- ✓ Ma' dawn trid iżzid li tibda temmen fil-fond ta' qalbek li l-hajja hi sabieha u ta' min jghixha.
- ✓ Hallat sewwa u zid l-idea prattika li int tiswa għaliex int xi hadd importanti.
- ✓ Ma' dawn l-affarijet trid iżzid fit umorizmu u niskata optimiżmu.
- ✓ Itfa' ukoll fit-tħlewwa ta' imħabba.
- ✓ Fl-ahhar zid ukoll proposta serja fejn f'dak li tagħmel f'kull mument u f'dak li jiġrilek fil-hajja dejjem tipprova tagħmlu mill-ahjar li tista'.
- ✓ Wara' dahħal fil-form u hallieh isir fuq nar batil għal 365 ġurnata.
- ✓ Bhala kontorn zid tbissima u fit-klieb helu.
- ✓ Trid isservieb b'hafna ħlewwa u b'tant kuraġġi.

Jekk tagħmlu dan kollu taraw x'effett thallu fuq l-oħrajn.

("Il-Mument" - 28.12.03)

Sena Ċentinarja Ĝorġjana

Sena ta' Talb

Il-Parroċċa tagħna ta' San Ĝorġ Martri, matul is-Sena Ċentinarja tal-Martirju tal-Patrun tagħha, San Ĝorġ, mhux biss hasbet biex torganizzza festi xierqa li jfakku din l-ikkażzjoni, imma hasbet ukoll biex tinqeda bl-aktar arma qawwiha fil-hajja spirituali tan-nisrani, bit-talb.

Fost it-ċelebrazzjonijiet liturgici kollha, wieħed seta' jinnota li kull meta l-Liturgija kienet tippermetti, partikolarmen fil-jum tal-Hamis li tradizzjonalment hu dejjem meqjus bhalha jum ta' devozzjoni specjalij lejn San Ĝorġ, kienet tigi' celebrata fil-hinnejiet kollha tal-ġurnata, il-Quddiesa votiva ta' San Ĝorġ Martri u fiha kienet ukoll tingħad it-Talba ta' radd il-hajr 'Alla ghall-ghajnejha u l-harsien li tana San Ĝorġ. Patrun u Protettur tal-Belt u tad-Dioċesi ta' Ghawdex. Ta' spiss konna wkoll nisimghu t-talb lil San Ĝorġ bil-Kurunella miktuba mill-Kan. Dr. L. Mifsud Tommasi.

Anke i-jum tat-23 ta' kull xahar, b'konnessjoni mal-jum li fih San Ĝorġ, elf u seba' mitt sena ilu, ha l-martirju (23 ta' April 303), kien jiġu mhabbar bid-daqqa solleñi tal-qieqqi kollha tal-Bażilika bi stedina hal-ġewwa. I-membri kollha tal-Komunità Parrokkjali tagħna jersqu lejn San Ĝorġ u jitlobbu il-harsien tiegħu. F'dan il-jum dejjem sar talb specjalij għall-benefatturi hajji u mejtnej tal-Bażilika Ĝorġjana.

Hafna nies innutaw ukoll li fil-qiddu kollha tal-jiem kollha tas-Sena Ċentinarja, kienet tizidied invokazzjoni specjalij b'relazzjoni ma' San Ĝorġ Martri, fit-Talba tal-Fideli. Din l-invokazzjoni, li kienet dejjem taqbel mal-Liturgija tal-ġurnata, kienet talba għal xi kategorija jew oħra tal-Komunità Parrokkjali tagħna, bieb issib l'San Ĝorġ xi kwalita' spiritwali partikolari li tgħinhha tikber fil-hajja spiritwali. Xi whod minn dawn l-invokazzjoni jippe kienu jkunu, fl-istess hin talba/stedina għall-konverzjoni spiritwali, jew ghall-kisba ta' aktar maturita' spiritwali fil-membersi kollha tal-Komunità Ĝorġjana.

Nittamaw li dan l-ispirtu ta' talb li deher haj matul is-Sena Ċentinarja kollha, jiswa ta' ġid ghall-membersi kollha tal-Komunità Parrokkjali tagħna, u jgħin biex kulhadd, skond is-sejha partikolari tiegħi, jixmi 'i quddiem fil-hajja spiritwali. ■

Dak li Verament Għandi Bżonn

- Tlabt is-sahha .....**
U Alla tani diffikultajiet biex isahħħahni
- Tlabt l-gherf.....**
U Alla tani problemi biex insolvihom
- Tlabt għall-prosperità.....**
U Alla tani mohib biex nahdem
- Tlabt għalli-kuraġġ .....**
U Alla bghatli perikli biex nahrabhom
- Tlabt għall-imhabba.....**
U Alla tani nies bi problemi biex nghinhom
- Tlabt għall-favuri.....**
U Alla tani bosta opportunitajiet
- Ma rċevejt dak li tħlabt.....**
Irċevejt dak kollu li kelli bżonn.

MERHBA

Fl-okkażzjoni ta' għeluq il-mitt sena mill-wasla tas-Salesjani f'Malta.

Merħba bikom, ulied San Ģwann Bosco, ghax laqghukom dirghajn il-Maltin, waqt li minnkom stennew idhmda kbira fost iċ-ċekjra u ż-żgħażaq fuq qajr.

Mitt sena ilu qalb Malta bdiex thabbat u go fiha dlonk tkebbes in-nar, waqt li xegħejt għalikom l-imhabba li ssuktat iż-żomm qawwi kull xar.

Ukoll f'Għawdex ix-xitla hawwiltu li maż-żmien saret siġra mis-sbieħ u Don Bosco bl-imhabba w-bil-ghaqqa qadu jħabrek kull hin bla mistrieh.

Kien Dun Pawl illi bl-gharaq ta' ġibnu l-Oratorju waqqifilna bil-hsieb illi jiġor go fih tħal u żgħażaq immexxija bis-sew mill-irħieb.

Kemm ifal cċekjna minn hemm harġu mghallha fuq dak kollu li jsahħħah id-ruħ, waqt li tħiegħdu mill-hażen tad-dinja, minn dak kollu li jnissel id-drugħ.

Kbir Don Bosco, f'dis-sena mahbuba, illi tiegħek il-miġjix bil-ferħ qed infakkru, kun inti għalina ta' harsien, ta' dawl qawwi, ta' serħ.

Għinna nimxu fit-triq li urejtna u wassalna sal-ġenna bis-sliem, waqt li ntenu f'kull ghodwa din l-ghanja illi tidwi mal-gżira bla tmei!

Kan. Joe Mejlaq
16.12.03

Nhar it-22 ta' Jannar 2004 kien it-52 Anniversarju mill-mewt tal-Qaddejja ta' Alla **Madre Margerita De Brincat**

Fundatriċi tas-Sorijiet Franġiskani tal-Qalb ta' Gesù

Biex infakku din l-okkażjoni qed nippubblikaw din ir-rappreżentazzjoni qasira għall-Anniversarju ta' Twelidha-28 ta' Novembru

Kumentatur: Kien it-22 ta' Novembru 1862, fil-ghodu kieni l-dar fi triq San Girgor, fir-rahal ta' Kercem, Ghawdex, twieldet tifla, is-sitt wahda fil-familja ta' Mikelanglu u Katerina De Brincat. L-ewwel tifla tagħhom kien jisimha Dolora, it-tieni, Frangisku li miet ftiż zmien wara twelid, it-tielet u r-rabs' kieni Karmenu u Frangisku, il-hames kienet Pawlina. Is-sitt wahda, dikk li 'i quddiem kellha tkun Madre Margerita, kelħha hamra oħra warajha. Dainhar stess ta' twelidha, filgħaxja, sewwawsew mija u wieħed u erbgħin sena ilu, Mikelang, mgħejjen minn Dolora, it-tifla l-kbira, u b-it-tfal l-oħra magħhom, telu bil-mixi minn Kercem u gew fil-knisja ta' San Gorg Marti biex jgħammdu lit-tifla li twieldet.

(*Jidlu Mikelang, Dolora bit-tarbija f'diġħiġja, Karmenu, Franġisku u Pawlina*)

Mikelang: Fejn hu l-Arciprijet, Dun Felic Refalo? Miskin, imħabbat wiqs. Dalghoda domm infitħu biex gejt nħidlu ghall-magħmudja.

(*Jidhol Dun Gużepp Pace*)

Dun Gużepp: Mikelang, l-Arciprijet Refalo mħabbat wiqs u bagħat lili biex ngħammidlek lit-tarbija. X'se ssema?

Mikelang: Virġinja: jalla l-Verġni Marija tiehu hsiebha hil!

Dun Gużepp: Ejjā nibdew, mela.

(*Kollha flimkien jinżlu n-naha t'-isfel tal-knisja hdejn il-fonti tal-Maghmuđija u, imbagħad imoru f'posthom mill-ġenb tal-knisja*)

Kumentatur: Ghaddekk is-snien u Virġinja wara li spicċat l-is-kola primaria, missiera beda jibghatha bil-mixi r-Rabat, għand ghaliex biex jaġiha l-privat tal-Taljan u tal-Flancr. Virġinja kienet thobha hafna l-is-kola. Kull meta kienet tas-As-Sorijiet kienet l-ewwel tidħol fil-Knisja ta' San Gorg, biex issellem ill-Gesù fl-Ewkaristijs.

(*Tidħol it-tfajfa Virġinja, tinzel ġarkubtejha u b'idjeha magħqudin flimkien u b'ħarsitħa lejn Gesù fl-Ewkaristijs titħob*)

Virġinja: Gesù pŕiġunier ta' l-imhabba, kemm nixtieq inhobbk tas-sew. Hawn hafna bnedmin li ma jħobbu. Nixtieq inhobbk minflokhem. Nixtieq inkun-lek vittma ta' l-imhabba.

(*Tqum, tagħmel riverenza iļ-Ġesù u toħroġ*)

Kumentatur: Darba wahda, fl-1877, meta harġet mill-Knisja ta' San Gorg semgħi li grupp ta' tħalliex immixxjien minn Marija Karmena Xerri, minn Triq San Gorg, kienu waqqfa għaqda ġidida msejha: "It-Tnax-il Kewkb ta' Qalb ta' Gesù", biex iqimu lill-Qalb ta' Gesù. Dun Gużepp Diacono, il-Viči-Parroku ta' San Gorg kien qed jehu hsieb din il-ġaqda. Virġinja stinkat biex issir membru ta' din l-ġaqda.

(*Jidħlu: Dun Gużepp Diacono, Marija Karmena Xerri u tħalliex oħra, u Virġinja*)

Dun Gużepp Diacono: Ulied, ħafna niss qed joffendum lill-Qalb ta' Gesù. Ahna rridu npattu għal dawn in-nies hżiena u nitolbu għaliex jikkonvertu. Int, Marija Karmena u int, Virġinja, ahħdu kemm tifilu, halli dan l-ispirtu ta' riparazzjoni jitqawwa fil-qlub ta' kollu. (Johorġu lkoll flimkien)

Kumentatur: Ghaddha ż-żmien u Dun Gużepp Diacono bidel l-Ġaqda tat-Tnax il-Kewkb ta' Kongregazzjoni ta-Sorijiet li kien jisimha "Terzjarji Frangiskani". Maż-żmien anke Virġinja saret soru minnhom u aktar tard hadet l-isem ta' Suor Margerita tal-Qalb ta' Gesù. Ghall-ewwel il-kunvent tagħhom kien fi Triq Ghajnejn Qatet, idža aktar tard gew joqghod fu Triq Palma. Il-hidma tas-sorijiet mir-Rabat, infixxet ukoll fil-Qala u f'Birkirkara, Malta. Idżza d-diffikultajiet ma naqsux u darba minnho, fl-1888, Dun Gużepp Diacono sejjah lis-Sorijiet biex ikellimhom.

(*Jidħlu Dun Gużepp Diacono u grupp ta' Sorijiet*)

Dun Gużepp Diacono: Ma nistgħux inkompli aktar. Id-diffikultajiet huma kbar. Flus m'għandnien. L-ahjar li

tħommu lejn id-dar, Jien se jkoll nżarha kollo.

(*Tidħol tgħiġi Madre Margerita.*)

Dun Gużepp Diacono: U int, Suor Margerita, min għebek hawn?

Madre Margerita: Kont nitlob fil-Kappella ta' Birkirkara. Hassejx x'jigħidi biex nitlaq lejn Ghawdex. U gejt malajr.

Dun Gużepp Diacono: Jaqaw trid tmixxi int?

Madre Margerita: Jekk hemm bżonn, nemmen li bil-ghajnejna ta' Alla nista' nkompili mmexxi jien.

(*Johorġu lkoll*)

Kumentatur: Madre Margerita hadet l-idejha l-piċċi tal-Kongregazzjoni. Maż-żmien ġiet magħżula biex tkun Superjura Generali tal-Kongregazzjoni. Kienet tħiftex li tgħalleml it-triq qaddisa Iis-Sorijiet tagħha. Fi żmien bħalha hu dak li ser nibdex nħar il-Hadd li ġej: Żmien l-Avvent, kienet tgħiġi l-Is-Sorijiet tagħha, tkellimhom fuq l-imhabba ta' Gesù Tarbija li sar bniedem bħalna isalvana.

(*Tidħol Madre Margerita bil-Bambin Ĝesù l-idejha, flimkien mas-sorijiet l-oħra.*)

Madre Margerita: Mahbuba uliedi, issa li wasal iż-żmien qaddis ta' l-Avvent infitħu li nheju xi ibiesi sbieħ għażiż-tarbija Qaddissa; infitħu li nheju wkoll nar iħiegżeq biex l-imħabba Omm Marija jikkolla fejn isħanha l-Tarbija li se titwied. Kemm habbna l-temi Missier Alla metu tanu rigal tant għażiż bħalha hu l-iben wahdien tiegħi! Kif ma mmutux bl-imħabba ghall-imbabba tant tal-ġaqeb! InħobbuH billi nissagħrafik is-sodisfazzjonijiet kollha tagħna, l-interessi kollha tagħna, il-kumditajiet kollha tagħna. Fhimi tunit? (Tgħollxi fuq l-ġesu Bambin.)

Sorijiet kollha flimkien: Iva Madre, Fhimniek. Hekk se nghamlu kif ghidtilna int! (*Jinżlu għarkubtejha*)

(*It-tfal kollha jkantaw flimkien "O Ĝesù Heiwa Tarbija", filwaqt li Madre Margerita u s-Sorijiet jidħlu bil-mod.)*

TMIEM

Nota: Din ir-rappreżentazzjoni saret minn tħali l-is-kola "St. Francis-Victoria" fil-Bazilika ta' San Gorg Marti, waqt quddiesha għaliex minn nħar il-28 ta' Novembru 2003 b'tikra tal-141 Anniversarju mill-Maghmuđija ta' Madre Margerita De Brincat fl-is-sess Knisja, u bħalha bidu taż-żmien ta' l-Avvent.

Rokna ghat-Tfal

Kif intom għeżeż tħall Nittama li dawn l-erba' kelmiet li s-soltu nwasilikom permezza ta' din il-paġna tagħkom isibukom qawwija u shah. Nittama li mortu tajeb fu-eżamijiet ta' nofs is-sena u li mbagħad iddeverlu fil-jellem sieħi tal-Karnival. Jiena rajt hafna minnkom jieħdu sehem fil-purċijsjoni tal-Gimha I-Kbira li toħrog mill-Bażilika tagħna. Oqogħdu attenti għal meta jgħid lu komm tħalli tħalli.

Imma issa għandna magħna żmien ir-Randan, li hu żmien ta' sagħrifċiċju u penitenza. Erbgħin jum li għandhom iressu qikk ikarr lejn it-tibatja li Kristu ghaddha minnha sakemm wasal biex ixroxa rebbieħ fuq il-mewt l-ħadd li Ghid li din is-sena ser jaħbat fil-11 ta' April.

Bla budju jiena nheġġiġkom bieq matul dawn il-fit-ġimħat toqogħdu attenti biex matul l-Eżerċizzi li jkollkom fl-iskola u fil-Bażilika tagħna tieħdu l-ġid kollu li tistgħu. qabel il-

Gimħha Mqaddsa jkollna wkoll il-festa għażiża tad-Duluri li sa taħbat fit-11 t'April u li tant tgawdi devvozzjoni fil-knisja tagħha ta' San Gakbu. Jien cert li hafna minnkom jieħdu sehem fil-purċijsjoni tal-Gimha I-Kbira li toħrog mill-Bażilika tagħna. Oqogħdu attenti għal meta jgħid lu komm tħalli tħalli.

Tinsewx ukoll li matul Marzu għandna I-festa devota ta' San Gużepp. Din is-sena d-dsatax ta' Marzu sa jaħbat il-Gimħha u allura dak in-nhar ma jkollkom skola. Qis u lim-tinsewx tmorr titol buh xi grazzja speċjali ill dan il-Missier Puttav ta' Gesu. Ftit granet wara jkollna wkoll il-festa għażiża tal-Lunzjata, fil-25 ta' Marzu, it-tifkira ta' meta l-anglu Gabriel habbar il-Sidna Marija li kellha ssir Omm Alla. Sewwa sew disa' xħur wara jerġa' jaśal il-Milied.

taraw kemm jgħadji malajr iż-żmien għeżeż tħall l-żmien jahrab u ma jistenna li ħadd u hażin għalihi minnha jaħużx tajjeb.

Hafna minnkom jibdew ihejju ruhhom għall-Ewwi Tqarbina u ohraji biex jixciev l-Grizma ta' l-Isqof, żewġ sagamenti importanti hafna fil-hajja tan-nisrani.

Għal lum sa nieqfu hawn biex niegħadha għall-kompetizzjoni.

Irrid naf biss minn għandkom il-persuni li tiftakru li b'xi mod huma marbuta mal-Passjoni u l-Mewt tas-Sinjur tagħna Gesu Kristu.

It-tweġiġib idridu jaſlu fl-indirizz tas-solitu: Il-Belt Victoria, Centru Parrokkjali, Bażilika San Gorg, Victoria mħux iktar tarid minn nhar it-Tnejn 22 ta' Marzu 2004. Bix-xorti jittella r-rebbieħ li jingħata ktieb sabiħ bil-Malta mill-Klabb Kotba Malta, ferġa t'Għawdex (Tel: 2155 1325 jew 7955 1325).

Sahha Tfal.

Iz-Ziġu Peppi

minn skejjal differenti, offrewlu bukketti fju.

L-Arcipriet Farrugia, imbagħad, għammillu diskors ta' merħba u l-President wieġġie b'klemiet li xehdu ghall-emozzjoni li hass ghall-merħba kbira li nħatha fil-bażilika. Wara li itaqqa' ma' għadd ta' studenti u ghaliex, fosthom is-Surmast tas-Seminarju Dun Manwel Magro, il-President żär il-kappella għidu li qed tħibna f'għamla Biżantina, u parti miċ-Centru Parrokkjali l-għid. Iz-żjara spicċat fl-Aula Mons. Giuseppe Farrugia minn fejn l-Arcipriet u s-Sindku akkumpanjaw il-President sal-korazzu tiegħi fi Pjazza San Gorg.

Din kienet okkażjoni sabieħa li filha l-komunita' Nisranja tal-Bażilika ta' San Gorg setgħet tifrah bl-ogħla rappreżtant ta' l-istat bhalma dejjem għamlet kull meta l-presidenti ta' Malta, fosthom Anton Buttigieg, Agatha Barbara u Censu Tabone zaru dan l-imkien b'qima personali jew għal ragu u iċċiċċi.

Il-President ta' Malta fi Żjara Ufficċjali f"San Gorg"

Il-Bażilika ta' San Gorg laqghet għal darb'ohra l-III-E.T. il-Prof. Guido de Marco, il-President ta' Malta, waqt li kien qed jaġħmel żjara uffiċċjali fil-Belt Victoria.

Bhala l-mistieden tas-Sindku Vivienne Galea Pace u tal-membri l-ohra tal-Kunsill Lokali, il-President de Marco żar diversi mkejjjen tal-Belt Victoria, fosthom l-Ufficċi tal-Kunsill u l-Knisja Katidrali. Il-Bażilika ta' San Gorg kienet il-post fejn il-President ittaqqa' ma' rappreżtantanza mdaqqsa ta' l-iskejjal tal-Knisja l-Għawdex, kif ukoll ma' l-Arcipriet, il-Kapitulu il-Kleru u rappreżtantanza tal-lajçi kollaboraturi attivi tal-Parroċċa.

Il-President de Marco intlaqa' fil-bieb tal-bażilika, illuminata u mimlija bl-ħarmonija ta' l-orgni monumental tagħha, mill-Arcipriet, Mons. Gużeppi Farrugia u mill-Arcipriet Emeriti Mons. Salv Borg.

Dawn akkumpanjaw fil-kappella tas-Santissimu għal talba qasira u mbagħad waslu miegħu fuq naha tal-presibiteri fejn il-President sema' b'attenzjoni indirizz sabieħ moqrī mill-istudent Mark Lawrence Zammit mill-ewwel klassi tas-Seminarju Minuri. Wara, tlett itfal

Bidu ta' restawr tat-Teatru Astra

Ix-xogħilijiet ta' restawr fit-Teatru Astra għaddejji b'rittu tajjeb sabiex ikun jiġi jista' jerġa' jopera fl-istaqġun li jmiss, fil-hin għat-tielet edizzjoni ta' *Festival Mediterranea* li jiftah is-siparju tiegħu nhar it-28 ta' Ottubru.

It-Teatru Astra waqaf jopera wara li nien hakku partijiet sostanziali minnu nhar is-Sibt 8 ta' Novembru 2003. Kienu diversi il-persunaġgi mix-xena politika lokali, inkluzi I-President tar-Repubblika, I-Prof Guido de Marco, I-i-Speaker tal-Kamra tar-Rappreżentanti, Anton Tabone, il-Ministru għal Ghawdex, Giovanna Debono, il-Ministru għaż-Żhażagh u I-Kultura, Jesmond Muglietti, membri parlamentarji Ghawdin, Frederick Azzopardi u Dr Justyne Caruana, kif ukoll is-Sindku tal-Belt Victoria, Vivienne Galea Pace li wrew solidarjetà mal-management tat-Teatru Astra permezz ta' zjajjar wara l-incident.

Ix-xogħilijiet ta' restawr li nbdew s'sissa jinkludu, fost l-oħrajn, l-egħluq tas-saqaf tas-sala permezz ta' aluminium sheeting li kellu jiġi ordnat u manifatturat ghall-post. In-nien-

ikkawżaw hsara kbira fis-saqaf originali tant li hallew toqba kbira u allura l-istess sala esposta għall-elementi. L-egħluq tas-sala għalhekk kienet wahda mill-ikbar preokk-pazzjonijiet tal-management tat-Teatru. Kienu mhux fit il-voluntiera li xammru l-kmiem u assistew lill-kuntratturi privati sabiex setghet tinbena struttura tal-hadid li tippermetti li jsir il-bqja tax-xogħol.

L-istess struttura kienet strumentali sabiex setghet issir it-tieni fa' t-tindif tant meħtieġa, inkluz it-nejħhiha ta' partijiet tas-suffit li kienu ddendlu b'mod perikoluz għal min ikun fis-seating area. Madwar terz tas-suffit originali gie meqrud għal kolloks.

Matul dawn l-ahhar tlejt xhur saru wkoll it-testijiet necessary fuq il-bqja tal-cables ta' l-elettriku u l-apparat tekniku fis-sala. Gie kkonfermat li s-sistema kollha ta' l-elettriku tat-teatru trid tinbidel għal kolloks, inkluz il-cables, dawl tas-sala, tal-palketti u l-kuriduri tagħhom, kif ukoll id-dawl ta' fuq u quddiem il-palk. L-istallazzjoni ta' din is-sistema, li hi mistenni li tqum fit-

eluf ta' liri mhux hażin, hija waħda mill-ikbar spejjeż li jrid jaqgħem il-management tat-Teatru Astra sabiex jerġa' ġiġib din il-mekka kulturali għall-istat originali tagħha.

Bhalissa għaddejja wkoll hidma preparattiva sabiex l-isċeren tascinema u apparat iehor, li wkoll inqerdu min-nien, jiġu ordnati u finalment imwahha fil-post.

Matul dawn l-ahħar għimġhat saru wkoll laqgħat tal-management flimkien ma' Frank Portelli, id-diżżejjatur tat-Teatru fis-snin Sittin, illi wkoll żar is-sit u qiegħed jassisti lill-management b'pari rieħ siewja b'konnessjoni mal-pjan ta' restawr.

Preżentament, l-ikbar diffikultà li qed jiġi jidher iż-żgħix l-istess struttura kienet originali, kif kieni tħalli. Il-management jieħu l-okkażżjoni sabiex jerġa' jaflakkar ill-pubbliku bil-Fond għar-Restawr tat-Teatru Astra li twaqqa sabiex jilqa' d-donazzjonijiet ta' persuni li għandhom għal qalbhom il-ftu mill-ġidid tat-teatru. Il-management jestendi l-appell tiegħi lill dawk kollha li jixtiequ jikkontibwi, anke permezz ta' ammonti żgħar, biex jikkuntattjaw ill xi membru tal-Kumitat tas-Società Filarmonika La Stella jew jiddepozitaw l-kontribuzzjoni tagħhom f'wieħed minn dawn il-kontijiet bankarji: BOV 40012978957, APS 200012848-9, LOMBARD 0144064006701, HSBC 071088801051.

It-Teatru Astra jixtieq mill-ġidid juri l-apprezzament tiegħu lill-agħenja ta' l-assikurazzjoni li magħha huwa nxurjal għall-koperazzjoni kbira min-naha tagħha kif ukoll lill dawk il-hbieb tat-Teatru Astra li diġa' taw il-kontribuzzjoni finanzierji tagħhom, fosthom kantanti barranin ta' l-opra li kienu parti minn produzzjonijiet operistici ta' l-istess teatru. Finalment, il-management tat-Teatru jesprimi t-tama tiegħu li jerġa' jiftah il-biblin tiegħu mill-iktar fis-saqfa ... u dan, possibbli biss jekk il-pubbliku jagħti d-daqqa t'id bil-mod li jista'.

Grazzi bil-quddiem!

